

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 15/2014

**Ákvörðun um sektir vegna vanrækslu Hagkaups
að fara að fyrirmælum Neytendastofu um verðmerkingar**

I.

Málsmeðferð

1.

Starfsmaður Neytendastofu kom í verslanir Hagkaups á Eiðistorgi þann 7. júní 2013, og í Kringlunni þann 24. júní 2013, í þeim tilgangi að skoða ástand verðmerkinga í verslununum. Verðmerkingar voru skoðaðar með tilliti til ákvæða 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem kveður á um það að fyrirtækjum sem selja vöru eða þjónustu beri að verðmerkja vöru sína og þjónustu og sýna það á áberandi hátt á sölustaðnum, sem og ákvæða reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum. Samkvæmt reglunum skal verðmerking vera skýr, aðgengileg og greinileg svo augljóst sé til hvaða vöru hún vísar. Skoðunin fer þannig fram að starfsmaður kannar almennt ástand verðmerkinga í versluninni, þ.e. hvort vörur séu verðmerktar, auk þess sem ástand verðmerkingarskanna er skoðað. Þá eru valdar af handahófi 50 vörur og athugað hvort þær séu verðmerktar og hvort hilluverðmerking samræmist við verð á kassa. Niðurstöður skoðananna voru að gerðar voru athugasemdir við átta vörur af þeim 50 sem valdar voru af handahófi á Eiðistorgi. Að auki var gerð athugasemd við óverðmerkta gosdrykkjarekka á gólfi. Í Hagkaup í Kringlunni voru gerðar athugasemdir við sex vörur af þeim 50 sem skoðaðar voru. Auk þess sem gerðar voru athugasemdir við óverðmerktar stæður með Kókómjólki og óverðmerkta snakk og súkkulaði stand.

Stafsmenn verslananna kvittuðu fyrir komu starfsmanns Neytendastofu og þeirra athugasemda sem gerðar voru. Í lok skoðunarinnar skildi starfsmaður Neytendastofu eftir bréf í verslununum þess efnis að skoðunin hefði farið fram og að Neytendastofa myndi senda fyrirtækinu bréf þar sem gerð yrði nánari grein fyrir ástandi verðmerkinga.

Með bréfi Neytendastofu til Hagkaups, dags. 27. júní 2013, greindi stofnunin frá niðurstöðum skoðananna og gerði grein fyrir þeim ákvæðum sem í gildi eru um verðmerkingar. Þá var þeim eindregnu fyrirmælum beint til fyrirtækisins að koma verðmerkingum í viðunandi horf.

2.

Dagana 9. og 10. október 2013 var framkvæmd önnur skoðun hjá Hagkaupi í Kringlunni og Eiðistorgi sem fór fram með sama hætti og fyrri skoðun. Niðurstöður skoðunarinnar voru þær að í Hagkaup á Eiðistorgi voru gerðar athugasemdir átta vörur af þeim 50 sem skoðaðar voru auk þess sem gerðar voru athugasemdir við óverðmerktar stæður á gólfi. Í Hagkaup í Kringlunni voru gerðar athugasemdir 11 vörur af þeim 50 sem valdar voru af handahófi. Auk þess voru gerðar athugasemdir við óverðmerkta standa með súkkulaði og myntum. Starfsmenn verslananna kvittuðu fyrir komu Neytendastofu og þeirra athugasemda sem gerðar voru.

Með bréfi Neytendastofu til Hagkaups, dags. 30. október 2013, greindi stofnunin fyrirtækinu frá niðurstöðum skoðananna auk þess sem gerð var grein fyrir þeim ákvæðum sem gilda um verðmerkingar. Í bréfinu kom fram að stofnunin teldi fyrirtækið ekki hafa gert viðeigandi lagfæringar á ástandi verðmerkinga í verslununum. Var fyrirtækinu gefinn kostur á að koma að skýringum eða athugasemdum áður en tekin yrði ákvörðun um framhald málsins á grundvelli IX. kafla laga nr. 57/2005.

Engar skriflegar athugasemdir bárust Neytendastofu.

II.

Niðurstaða

Í máli þessu sinnti Hagkaup ekki fyrirmælum Neytendastofu um að koma verðmerkingum í verslunum sínum á Eiðistorgi og í Kringlunni í viðunandi horf.

Ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu er svohljóðandi:

„Fyrirtæki, sem selur vörur eða þjónustu til neytenda, skal merkja vöru sína og þjónustu með verði eða sýna það á svo áberandi hátt á sölustaðnum að auðvelt sé fyrir neytendur að sjá það. Neytendastofa getur sett nánari ákvæði um verðmerkingar með opinberri tilkynningu.“

Samkvæmt ákvæðinu ber söluaðilum ávallt að gefa upp verð á vörum og þjónustu. Á grundvelli heimildar ákvæðisins, sem og ákvæðis 18. gr. sömu laga, sem snýr að heimild Neytendastofu til

að gefa fyrirtækjum sérstök fyrirmæli um að gera ráðstafanir til að auðvelda viðskiptavinum að meta verð og gæði, hefur Neytendastofa sett reglur nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum.

Um verðmerkingar á vörum segir í 3. gr. verðmerkingareglanna:

„Fyrirtæki skal skýrt og greinilega merkja vöru sína með réttu söluverði og einingarverði í íslenskum krónum.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er þó heimilt að veita sömu upplýsingar nálægt vöru enda sé augljóst til hvaða vöru verðmerkingin vísar og tryggt sé að neytendur fái án vandkvæða aðgang að upplýsingum um sölu- og einingarverð sem skylt er að veita samkvæmt reglum þessum, sbr. 4. gr.

Skylda til að verðmerkja með sölu- og einingarverði gildir einnig hvar sem vörur eru til sýnis svo sem í búðargluggum, sýningarkössum, á vefsíðum eða annars staðar. Sé söluverðs getið í auglýsingum þarf einnig að tiltaka einingarverð.“

Samkvæmt framangreindum ákvæðum ber Hagkaup að verðmerkja allar söluvörur sýnar með endanlegu verði og með einingarverði og skulu þær vera réttar. Í máli þessara voru niðurstöður síðari skoðana í verslunum Hagkaups á Eiðistorgi og Kringlunni að í Hagkaup á Eiðistorgi voru gerðar athugasemdir við níu vörur af þeim 50 sem skoðaðar voru auk þess sem gerðar voru athugasemdir við óverðmerktar stæður á gólfi. Í Hagkaup í Kringlunni voru gerðar athugasemdir við ellefu vörur af 50 sem skoðaðar voru. Auk þess sem gerðar voru athugasemdir við óverðmerкта standa með súkkulaði og myntum. Slíkt telur Neytendastofa óviðunandi og brjóta gegn framangreindum ákvæðum laga nr. 57/2005 og verðmerkingareglna. Eftir fyrri skoðun Neytendastofu var þeim fyrirmælum beint til Hagkaups að koma verðmerkingum í viðunandi horf. Það var ekki gert heldur voru fleiri athugasemdir gerðar við verðmerkingar í verslunum í síðari skoðun. Því telur Neytendastofa nauðsynlegt að beita þeim úrræðum sem lög nr. 57/2005 heimila.

Ákvæði 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005 segir:

„Neytendastofa getur lagt stjórnvaldssektir á fyrirtæki sem brjóta gegn:

[...]

b. stjórnvaldsreglum og ákvörðun Neytendastofu gegn viðskiptaháttum sem brjóta í bága við ákvæði II.-VIII. kafla [...]

c. reglum og fyrirmælum Neytendastofu um ráðstafanir til að auðvelda viðskiptavinum að meta verð og gæði, sbr. 18. gr.“

Með vísan til alls þess sem fram hefur komið og að Hagkaup var áður sektað með ákvörðun Neytendastofu nr. 22/2010, fyrir ófullnægjandi verðmerkingar í verslunum fyrirtækisins í Litlatúni og í Holtagörðum, telur Neytendastofa að leggja verði á sekt í samræmi við heimildir laga.

Að teknu tilliti til umfangs brotsins og fyrri sektarákvörðunar Neytendastofu þar sem Hagkaup var sektað um 700.000 fyrir að fara ekki að tilmælum Neytendastofu um að koma verðmerkingum sínum í lag í Hagkaup í Litlatúni og Holtagörðum sem og að teknu tilliti til jafnræðis- og meðalhófsreglu stjórnslulaga telur Neytendastofa rétt að leggja á Hagkaup, stjórnvaldssekt að fjárhæð 450.00 fyrir hvora verslun. Hagkaup er því gert að greiða 900.000 kr. (níuhundruðþúsundkrónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.

III. Ákvörðunarorð:

„Hagkaup, Holtagörðum, Reykjavík, hefur brotið gegn ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem og ákvæðum 3. og 4. gr. reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum, með óviðunandi verðmerkingum í verslunum fyrirtækisins í Kringlunni og Eiðistorgi. Þá hefur fyrirtækið ekki farið að fyrirmælum Neytendastofu þess efnis að koma verðmerkingum sínum í viðunandi horf.

Með heimild í b. og c. lið 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, leggur Neytendastofa stjórnvaldssekt á Hagkaup að fjárhæð kr. 900.000 (níuhundruðþúsundkrónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.“

Neytendastofa, 2. apríl 2014

Tryggvi Axelsson
forstjóri

Þórunn Anna Árnadóttir